

EL SENYOR FRAGA IRIBARNE, D'ACORD AMB (Aina Moll) LA COOFICIALITAT

El Ministre de Governació Sr. Fraga Iribarne s'entrevistà fa poc amb els dirigents de diversos grups o partits polítics de Catalunya. Un dels que hi participaren, Josep Pallach, ha declarat als periodistes que en el curs d'aquesta entrevista el Sr. Fraga "es manifestà d'acord amb la cooficialitat".

Aquesta afirmació ens hauria satisfet molt si hagués estat feta en els primers moments d'actuació del que s'ha anomenat "Govern de la Reforma". Però les nombroses dutxes d'aigua freda a què ens ha sotmès aquest Govern, han reforçat de tal manera el nostre escepticisme inicial, que una declaració així ens deixa absolutament freds, mentre no vagi acompanyada de fets prou contundents per a justificar una certa credibilitat. Ara per ara, la inexistència de tals fets és absoluta (no fa gaire dies, un amic nostre ha hagut de renunciar a la seva justíssima pretensió d'inscriure el seu fill en el Registre Civil amb el nom de Pere. Li han dit que ha d'esser Pedro, i que "ja li canviarà el nom, si vol, quan estigui autoritzada la inscripció en català").

Per si de cas, "La Columna de Foc" vol recordar al Sr. Fraga i a tots els qui hagin de participar en l'establiment de la cooficialitat, i sobretot al poble que l'ha d'exigir, que COOFICIALITAT VOL DIR OFICIALITAT CONJUNTA DE LES DUES LENGÜES (i de les altres que siguin cooficials amb elles), SENSE QUE CAP D'ELLES PUGUI ESSER CONSIDERADA SUPERIOR A L'ALTRA.

La implantació de la cooficialitat, i el respecte efectiu dels drets de les llengües que fins ara han estat sotmeses al castellà, comporta una gran quantitat de conseqüències que obligaran a canviar moltíssimes coses que avui són considerades normals. En citarem unes quantes, a manera d'exemples, sense cap ordre de

prioritat, ni cap pretensió de fer una llista exhaustiva.

1. Qualsevol mallorquí ha de veure reconegut el seu dret a inscriure els fills amb el nom en català, no sols a Mallorca, sinó també a Madrid i a qualsevol consolat estranger. La cooficialitat implicaria el reconeixement automàtic d'aquest dret, sense haver d'esperar la publicació de cap norma.

2. Qualsevol Ajuntament o corporació podria fer totes les seves actuacions oficials íntegrament en la nostra llengua. Quedarien suprimides les inacceptables restriccions que el mal anomenat "decreto de protección de las lenguas regionales" estableix al seu ús públic.

3. Les relacions públiques entre administradors i administrats de Mallorca s'haurien de fer normalment en català, com les de Madrid s'haurien de fer normalment en castellà.

4. Els rètols dels carrers i de les botigues, els indicadors de tràfic i tota mena de cartells públics haurien d'estar en català, i només subsidiàriament en castellà, com els de Toledo o de Càceres haurien d'estar en castellà, i només subsidiàriament en català.

5. Tot nin de Mallorca hauria de veure respectat el seu dret a trobar a l'escola un ensenyament de bona qualitat en la seva llengua, i l'aprenentatge correcte de l'altra (català o castellà, segons els casos), de manera que al final de l'EGB tots ells fossin capaços de tractar temes culturals i seguir cursos en qualsevol de les dues llengües.

6. Que cap mestre ni cap notari ni cap professional d'incidència pública pogués instal·lar-se professionalment a Mallorca sense conèixer la nostra llengua.

7. Que als centres d'ensenyament de les zones de parla castellana es programassin cursos de català, del nivell i la qualitat necessària perquè qualsevol persona que volgués venir a viure a zona de parla catalana pogués adquirir, abans de venir, els coneixements lingüístics necessaris. Seria especialment urgent establir cursos de català a les Universitats, a les Escoles Normals i a certs centres d'E.G.B. i de B.U.P. de les zones que presenten forta emigració cap als països catalans (això a part, naturalment, d'una política social en aquestes zones pobres, que fes innecessària tal emigració i assegurés a tothom el dret inalienable a guanyar-se la vida en el lloc que l'ha vist néixer).

8. Que la nostra Escola Normal i la nostra Universitat, plenament integrades dins la nostra realitat com a poble, fossin centres potenciadors de la nostra cultura i productors de professionals especialitzats que, no sols assegurassin l'alt nivell de l'ensenyament a Mallorca, sinó que poguessin anar a ensenyar català fora de les zones de parla catalana.

9. Que hi hagués mitjans de comunicació en la nostra llengua, en quantitat i qualitat suficient per a satisfer les necessitats d'informació i de cultura dels mallorquins i arribar dignament fora Mallorca. I, ben entès, que cap diari de Mallorca pogués negar-se a publicar un comunicat en català, amb l'excusa que "es un diari castellano".

10. Que la rèmorra del llarguíssim període de predomini injust del castellà, no pogués fer perdurar la seva falsa superioritat, amb l'excusa que "tots els mallorquins saben castellà i no tots els castellans saben català": un cop assegurada la possibilitat d'aprenentatge de la nostra llengua, el fet de no saber-la serà absolutament voluntari, i la ignorància volguda no pot obligar ningú a renunciar al seu dret essencial d'expressar-se en la seva llengua i potenciar-la tant com pugui. Una ordenació jurídica adequada hauria d'assegurar el respecte del dret de les que fins ara han estat "llengües regionals".

Podríem seguir enumerant coses que hauran de canviar, per a aconseguir una plena cooficialitat. Amb les que hem citat ja queda clar que hi ha moltíssima feina per fer, i que és ben necessari que el nostre poble es posi a la tasca. L'acord del senyor Fraga i dels altres membres del Govern ens és molt necessari per a aconseguir la cooficialitat legal; però la verdadera cooficialitat l'ha de fer el poble.

ANECDOTARI PER A. MASCARO

1. Fa uns quants anys succeí a Mallorca l'anècdota que segueix, i que segurament s'ha produït, amb variants, més de dues vegades.

Una dona fadrina tenia un munt de nebots. Amb molts d'ells mantenia una relació superficial; en canvi, n'hi havia un que es cuidava d'ella com si fos sa mare, i que quan va esser vella l'acollí a ca seva. Ella havia decidit que aquest nebot seria el seu hereu, però, com tanta gent, no trobava mai el moment d'anar a fer testament.

Un dia, cau malalta, i aviat empijorà tant, que va fer cridar el capellà i el notari. Quan arriba el notari, resultà ésser un castellà.

—Aquest homo xerra foraster! diu ella. Si no xerram en mallorquí, no mos entendrem.

—És que és castellà, i no en sap, de mallorquí —li digueren.

—I jo no sé foraster! Així no puc fer testament. Que vengui un notari mallorquí!

No quedà més remei que despedir el notari, i anar-ne a cercar un de mallorquí; però quan aquest arribà, la dona ja era morta; i éssent morta sense testar, els seus béns es repartiren per igual entre tots els nebots. . .

2. Un nin de Formentera estava molt preocupat perquè tenia molt males notes i son pare el renyava. Ell feia tot quant podia per aprendre, però no entenia el mestre, que era foraster, ni el mestre l'entenia a ell; i com és natural, els resultats del seu esforç eren magres.

Un dia, el mestre se n'anà i n'arribà un de nou. El nin el va veure quan va arribar, i sentí que parlava eivissenc. Se n'anà contentíssim a ca seva, perquè ara tendria un mestre que "parlava pagès" i el podria entendre bé.

L'endemà tengué una trista decepció, en veure que el nou mestre, en entrar a l'escola, començava a parlar en castellà.

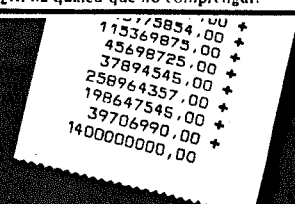
Acabada la classe, el nin se revest de coratge, s'acosta al mestre, i li diu:

—Mestre, sap què trob? Que mos hauria de parlar pagès, perquè en castellà no l'entendem.

El mestre, amb molta benevolència, li contestà: —Això no pot ser, perquè a Formentera hi ha allots estrangers que no m'entendrien si parlés pagès, però vine i t'explicaré a tu allò que no hagi entès.

Després d'això, el nin quedà molt pensatiu. D'una banda, estava content, perquè el mestre s'havia mostrat amable. Però no comprenia que el mestre no pogués parlar pagès a l'escola de Formentera perquè un parell d'allots estrangers no ho entendrien, i en canvi trobava natural parlar castellà, sense que els nins formenterers l'entenguessin.

No altres tampoc no ho comprenem. Hi ha qualcú que no compreguim?

PONGALE A SU SUERTE
UN SIGNO + MAS

400 Millones de pesetas.
le esperan en Zamora.
Sorteo del 5 de Junio.

LOTERIA DE LA + CRUZ ROJA